

Της **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
a.papaioannou@realnews.gr

Τα νομικά «παράθυρα» και τα περιθώρια διαπραγμάτευσης μέσω Βρυξελλών αναζητεί η Αθήνα στο κρίσιμο ζήτημα των δασμών 15% με τις ΗΠΑ προκειμένου να προστατεύσει τα ελληνικά προϊόντα ΠΟΠ, όπως η φέτα, το ελαιόλαδο, το κρασί και οι ελιές, που αποτελούν την αιχμή των εξαγωγών. Την ίδια στιγμή σε συνεργασία με τους εξαγωγείς αναζητούνται νέοι δρόμοι για τις εξαγωγές σε χώρες όπως η Ινδία και αυτές της Μέσης Ανατολής.

Στο ίδιο μήκος κύματος όσον αφορά την αναζήτηση τρόπων διαπραγμάτευσης θα κινηθούν και άλλες χώρες, όπως η Γαλλία για τη σαμπάνια, γεγονός που εκτιμάται ότι θα δράσει υποστηρικτικά στα σχέδια της ελληνικής κυβέρνησης. Ωστόσο, η ηγεσία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών θεωρεί ότι η συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης είναι θετική διότι αποφεύχθηκε ο εμπορικός πόλεμος, δεν είναι όμως «η καλύτερη δυνατή». Εξ ου και με εντολή του αρμόδιου υπουργού **Κυριάκου Πιερρακάκη** αναμένεται να συσταθεί ειδική ομάδα εργασίας, βασικό αντικείμενο της οποίας είναι το ξεσκόνισμα του κειμένου της συμφωνίας με στόχο να εντοπισθούν ενδεχόμενα «νομικά παράθυρα» και περιθώρια διαπραγμάτευσης τα οποία θα μπορούσαν να διασφαλίσουν προνομιακή μεταχείριση για κρίσιμα ελληνικά προϊόντα. Βέβαια, η ελληνική πλευρά αλλά και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες δεν μπορούν να κινηθούν αυτόνομα και η όποια διαπραγμάτευση πρέπει να περάσει από τους διαδρόμους της Κομισιόν και εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου.

Ο Κ. Πιερρακάκης υπογράμμισε ότι η συμφωνία «αποτρέπει έναν εμπορικό πόλεμο με αλυσιδωτές συνέπειες και διασφαλίζει τη διατλαντική ενόπτητα». Ωστόσο, δεν έκρυψε την ελληνική δυσφορία: «Η Ελλάδα θα ήθελε ένα χαμηλότερο ποσοστό δασμών, ιδανικά μηδενικό. Το 15% είναι μεν χαμηλότερο από το αρχικό σχέδιο, αλλά εξακολουθεί να βαραίνει». Παράλληλα, έστειλε μήνυμα και προς το εσωτερικό της Ευρώπης: «Δεν γίνεται να μιλάμε για ενιαία αγορά και να έχουμε ακόμη εσωτερικά εμπόδια που λειτουργούν σαν ενδοευρωπαϊκοί δασμοί. Στη μεταποίηση φτάνουν το 45% και στις υπηρεσίες το 110%. Αυτά είναι εμπόδια που πρέπει να καταρρεύσουν», σημείωσε, παραπέμποντας και σε σχετικές αναφορές του πρώην προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας **Μάριο Ντράγκι**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ελληνικές εξαγωγές προς τις ΗΠΑ ανήλθαν το 2024 σε 2,4 δισ. ευρώ, ενώ οι εισαγωγές από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού διαμορφώθηκαν στα 2,16 δισ. ευρώ, με το ισοζύγιο να παραμένει πλεονασματικό. Ωστόσο, οι νέοι αμερικανικοί δασμοί πλήττουν άμεσα την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, καθώς η αύξηση των τιμών αναπόφευκτα θα περιορίσει τη ζήτηση.

Οι επιπτώσεις

Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες (ECB, Kiel Institute, Bruegel Institute, Conference Board), η επίπτωση πιθανόν να μην είναι ιδιαίτερα μεγάλη για τις χώρες της Ε.Ε. (από 0% έως 0,5% του ΑΕΠ). Σε κάθε περίπτωση, όμως, ανεξάρτη-

Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, και ο Ντόναλντ Τραμπ επισφραγίζουν τη συμφωνία

Με το βλέμμα σε Ινδία και Μέση Ανατολή

Κυβέρνηση και εξαγωγείς αναζητούν νέους προορισμούς μετά τους δασμούς 15% με τις ΗΠΑ. Συστήνεται ειδική ομάδα εργασίας στο οικονομικό επιτελείο

τα από το μέγεθός της, η επίπτωση αυτή θα δι-
αφέρει τόσο μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών
όσο και μεταξύ των κλάδων.

▶ Σε επίπεδο χωρών, η Ιρλανδία, η Γερμανία,
η Ιταλία, η Γαλλία και η Ολλανδία συγκαταλέ-
γονται μεταξύ αυτών που είναι πιο εκτεθειμένες

στους δασμούς επειδή οι εξαγωγές τους προς τις
ΗΠΑ το 2024, σε όρους αξίας, ήταν πολύ υψη-
λές (Γερμανία: 161,2 δισ. ευρώ, Ιρλανδία: 72,1
δισ. ευρώ, Ιταλία: 64,8 δισ. ευρώ, Γαλλία: 47,1
δισ. ευρώ, Ολλανδία 43,4 δισ. ευρώ).

▶ Σε επίπεδο κλάδων, οι επιπτώσεις αναμένε-

Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κυριάκος Πιερρακάκης

ται να είναι άνισες, κυρίως λόγω των διαρθρω-
τικών διαφορών των αγορών τους, όπως ο βαθ-
μός εξάρτησης από τις αμερικανικές αγορές. Τα
φαρμακευτικά προϊόντα, η αυτοκινητοβιομη-
χανία, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός αποτε-
λούν τους κλάδους με την υψηλότερη εξαγωγι-
κή δραστηριότητα προς τις ΗΠΑ. Τούτο σημαί-
νει ότι οι χώρες που εξάγουν αυτά τα αγαθά στις
ΗΠΑ, όπως η Ιρλανδία, το Βέλγιο και η Γερμα-
νία, αντιμετωπίζουν δυσανάλογους κινδύνους.

vasoangelidou@gmail.com

η άποψη
της **ΒΑΣΩΣ**
ΑΓΓΕΛΕΤΟΥ

Δεν εξάγεις, δεν ανησυχείς

ΥΠΑΡΧΕΙ και κάτι καλό όταν δεν εξάγεις ως χώρα. Δεν σε πλήττουν οι δασμοί του Τραμπ - ή, τουλάχιστον, δεν σε πλήττουν στον βαθμό που πλήττουν χώρες με σημαντικές εξαγωγές προς τις ΗΠΑ όπως η Γερμανία, η Γαλλία και η Ιταλία.

Πράγματι, παρά τις κατά καιρούς κυβερνητικές εξαγγελίες, η Ελλάδα δεν κατόρθωσε να μετατρέψει την εξαγωγική δραστηριότητα σε στρατηγικό πυλώνα ανάπτυξης. Οι μεταβολές στις εξαγωγές είναι πρόσκαιρες, όχι αποτέλεσμα δομικών αλλαγών. Το 2024 οι ελληνικές εξαγωγές μειώθηκαν κατά 2,2%, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,7%, διευρύνοντας το εμπορικό έλλειμμα κατά 8% ή 2,5 δισ. ευρώ.

Ο προστατευτισμός Τραμπ είναι ένα μόνο από τα παραδείγματα για το πώς εξωγενείς παράγοντες μπορούν να πλήξουν μια οικονομία κοστίζοντας μερικές μονάδες του ΑΕΠ της. Αλλα πρόσφατα παραδείγματα είναι η πανδημία και, φυσικά, ο πόλεμος Ρωσίας - Ουκρανίας. Υπό τις σημερινές ρευστές συνθήκες

διεθνώς, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας είναι μονόδρομος για τις οικονομίες - ιδίως όταν πρόκειται για οικονομίες που ακολουθούν και δεν διαμορφώνουν τις εξελίξεις.

Ομως η ελληνική οικονομία δεν έχει αναπτύξει επαρκείς μηχανισμούς απορρόφησης εξωτερικών κραδασμών. Η απουσία ισχυρής βιομηχανικής βάσης και η εξάρτηση από ελάχιστους κλάδους, όπως ο τουρισμός, η ναυτιλία και τα ακίνητα, την καθιστούν ευάλωτη σε διεθνείς κρίσεις, όπως ενεργειακές αναταράξεις ή εμπορικοί πόλεμοι.

Η έλλειψη μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας περιορίζει την ικανότητα της Ελλάδας να διαφοροποιήσει τις αγορές της και να αντισταθμίσει απώλειες από εξωτερικές μεταβολές. Από τις προκλήσεις αυτές δεν μπορεί να λείπει η κλιματική κρίση, η οποία επιτείνει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των οικονομιών και αναχαίτισής της.